

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: suport@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 400
din 11.10.2011**

Dosar nr.: 180/2011
Petiția nr.: 3172/20.05.2011
Petent: T L
Reclamat: M F N

Obiect: afirmații denigratoare la adresa naționalității petentului, apărute într-un articol publicat în ziarul „Ștefan cel Mare”.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petenților

I.1.1. T L loc. prin reprezentant
avocat domnul K E loc.

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

I.2.1. M F N loc.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1 Petentul îl acuză pe raclamat de faptul că, printr-un articol intitulat „Maghiarii nu sunt venetici în Transilvania, ci și-au pierdut țara!?”, apărut în nr. 397 în ziarul Ștefan cel Mare, din data 1-15 mai 2011, îi este jignită naționalitatea fiind numit “bozgor nenorocit, care denigrează țara în care s-a născut” și “... să te muți în Ungaria!”.

III. Procedura de citare

3.1 Prin adresa înregistrată cu nr. 180/22.08.2011, a fost citat domnul, T L în calitate de petent, prin reprezentant, pentru data de 13.09.2011, procedura legal îndeplinită.

3.2 Prin adresa înregistrată cu nr. 4870/22.08.2011, a fost citat domnul N M F pentru data de 13.09.2011, procedură legal îndeplinită.

3.3 Prin adresa înregistrată cu nr. 3480/07.06.2011, a fost citată Compania Națională de Căi Ferate CFR-SA, care editează ziarul „Vocea ceferistului”.

IV. Susținerile părților

Susținerile petenților

4.1 Petentul susține că, ziarul Ștefan cel Mare este distribuit în trenurile intercity care circulă în țară, împreună cu ziarul Vocea ceferistului, lucru nedovedit de petent și neconfirmat de către Compania de căi ferate române. Partea reclamată în speță domnul M F N este acuzată că, în ziarul „Ștefan cel Mare”, nr.397 din 1-15 mai 2011, prin articolul intitulat „Maghiarii nu sunt venetici în Transilvania, ci și-au pierdut țara!?” , prin afirmații discriminatorii și xenophobe de genul “bozgor nenorocit și trădător al României”, îi crează o imagine deformată petentului. Acestui fiindu-i aduse acuze nefondate cum că este un destabilizator de națiune prin acțiunile pe care le întreprinde.

4.2 Petentul atrage atenția asupra faptului, că partea reclamată prin articolul menționat și semnat cu pseudonimul „F . B ”, îl descrie ca pe un trădător de țară, făcând aceste afirmații prin declarații nedemonstrate și exprimate zeflemitor, exemplificate prin textele; „Știți, noi nu suntem venetici în Transilvania. Noi am avut un stat de o mie de ani aici, în Transilvania, or cu Ungaria împreună, ori am avut statul nostru transilvan timp de secole, deci nu suntem un caz general, noi suntem un caz special pentru toată Europa...”, „...a spus prezidento Consiliului Național al Maghiarilor din Transilvania. No zău draghe Loțicol!, de unde ai scos-o și pe asta?” „Chiar nu-i este rușine acestui bozgor nenorocit? Cum poate denigra țara în care s-a născut, rușine!!!...”.

4.3 Ca urmare a acestor declarații, petentul în calitate de fost episcop și în prezent vicepreședinte și reprezentant în Parlamentul European, se consideră vătămat din punct de vedere moral fiindu-i știrbită imaginea și onoarea de cetățean al acestei țări.

Susținerile părții reclamate

4.4. Partea reclamată declară că a luat la cunoștință de plângerea formulată de către petent în timpul spitalizării sale și din acest motiv, nu a putut lua parte la ședința de citare. Reclamatul susține că, printr-un e-mail comunicat Colegiului, își însușește articolul intitulat „Maghiarii nu sunt venetici în Transilvania, ci și-au pierdut țara!?” , și că, în acest mod a dorit să tragă un semnal de alarmă asupra unui eventual pericol, “...fiind un adevărat roman”, dorind să dea o replică de “formă ca o glumă pamfletică, ca un leitmotiv”. “Petentul în opinia reclamatului, este bine cunoscut ca un “instigator al maghiarimii pentru destabilizarea statului roman”, exemplificând cele susținute prin “declarațiile deja cunoscute de opinia publică: “Ziua națională a României este zi de doliu, și Transilvania le aparține dar noi le stăm în cale...”

4.4 Din conținutul articolului partea reclamată, dorește să evidențieze că, petentul prin ideile sale este; "...un dușman al poporului, acesta având o notorietate în mass-media, numindu-i pe indivizii de acest gen, tradători de țară ce ar trebui pedepsiți..", "...acest dușman al poporului s-a născut pe pământ românesc și acum sabotează această țară milenară". În concluzie partea reclamată a dorit să arate, un iminent pericol ce ar putea să se producă dacă, petentul nu-și va schimba forma de a se exprima în public, fiind pamfletat în acest mod ca un personaj notoriu pentru intențiile sale sabotoare.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1 Colegiul CNCD reține că, petiția așa cum a fost formulată, relevă o situație de denigrare, defăimare și jignire, ivită prin redactarea unui articol, apărut în ziarul Ștefan cel Mare și semnat sub pseudonimul F B

Relativ la definiția discriminării astfel cum este reglementată în O.G. nr. 137/2000, republicată, Colegiul director precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță nu este datorat apartenenței lor la una dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 din O.G. nr.137/2000, republicată. Colegiul Director trebuie să analizeze dacă tratamentul diferit a fost indus datorită unui criteriu prevăzut de art.2 alin.1, respectiv rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, care să fi constituit elementul determinant în aplicarea acestui tratament. Or, condiția criteriului ca motiv determinant trebuie interpretată în sensul existenței ca circumstanță concretizată, materializată și care constituie cauza actului sau faptului discriminatoriu, și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui *criteriu*, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege, invocat în situația persoanei care se consideră discriminată.

5.2 Reiterând că natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui *criteriu*, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și un criteriu interzis invocat de persoana care se consideră discriminată, Colegiul observă că, un asemenea raport poate fi stabilit în prezenta speță, articolul intitulat „Maghiarii nu sunt venetici în Transilvania, ci și-au pierdut țara!”, aduce grave acuzații referitoare la naționalitatea petentului, acesta fiind un reprezentant al acestora. Petentul mai este îndemnat de către partea reclamată să-și părăsească țara, exemplificând și cum ar putea fi pedepsit alături de alte persoane ca el, fiind denumiți „sabotorii de națiune”, „Oare chiar nu se găsește cineva în țara asta ca să-i tragă un glonte în cap acestui trădător al României? „, partea reclamată, evidențiază o dorință de pedepsire radicală a celor care se exprimă liber, indiferent de modalitatea de afirmare și contextul dat.

5.3 În raport cu obiectul plângerii, Colegiul constata că, potrivit cauzisticii jurisprudenței în materie de nediscriminare a mai sancționat o astfel de ieșire în

mass-media în cazul domnului I. N. (de văzut Hot. 418/15.12.2010), care a declarat presei următoarele: „Știți ce aș fi făcut eu dacă eram președintele României? I-aș fi trimis pe țigani în Harghita, că oricum acolo sunt foarte mulți maghiari și vreo 12 români. Le-aș crea condiții. În felul acesta s-ar schimba și componența etnică a zonei. Ceușescu a greșit. Trebuia să facă în Harghita ce au făcut rușii în Basarabia.”, ceea ce reprezintă afirmații discriminatorii la adresa comunității rome și a comunității maghiare din județul Harghita. Într-o atare situație **Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale** (cunoscut în general sub denumirea de **Convenția europeană a drepturilor omului**, în continuare **Convenția**) prevede, la art. 10 alin. 2, limitarea libertății de exprimare: „Exercitarea acestor libertăți, ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau unor sancțiuni prevăzute de lege care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.” Prin urmare, în conformitate cu acest tratat internațional, în Europa libertatea de exprimare nu este un drept absolut. Nu este lipsit de relevanță nici faptul că libertatea de exprimare este singurul drept cu privire la care **Convenția** subliniază: „comportă îndatoriri și responsabilități”. Totodată art. 17 al **Convenției** interzice abuzul de drept: „Nici o dispoziție din prezenta convenție nu poate fi interpretată ca implicând, pentru un stat, un grup, sau un individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau a libertăților recunoscute de prezenta convenție sau de a aduce limitări mai ample acestor drepturi și libertăți decât acelea prevăzute de aceasta convenție.”

Colegiul director arată că în conformitate cu **Directiva Consiliului 2000/43/CE privind aplicarea principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de origine rasială sau etnică**, publicată în **Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L180 din 19 iulie 2000**, art. 15, sancțiunile aplicate pentru discriminarea etnică trebuie să fie eficiente și proporționale.

5.4 Astfel, Colegiul este de opinie că în speță se poate reține un raport de cauzalitate între un criteriu interzis potrivit art. 2 alin 1 coroborat cu art. 15 din O.G. nr. 137/2000 republicată și faptele imputate. Potrivit art. 15 din O.G. nr. 137/2000 republicată, “Constituie contravenție, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, or acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității or crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptate împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată or de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia”.

5.5 În cauza dedusă soluționării sunt prezentate indicii de natură a prezuma că un *criteriu* interzis stipulat de art. 2 alin.1 coroborat cu art. 15 din O.G. nr. 137/2000 republicată a constituit un *obiter dictum* în legătură cu textul redactat de către partea reclamată, aducând atingere naționalității maghiare a petentului mai ales, prin indemnarea acestuia de a părăsi țara și de a se muta în Ungaria.

5.6 În soluționarea prezentei petiții apreciem că sunt incidente următoarele texte de lege:

- art. 10 și art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale;
- art. 1 alin. (3), art. 16, art. 29 și art. 30 din Constituția României, revizuită în 2003;
- art. 2 alin. (5) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (în continuare O.G. 137/2000).

5.7 Colegiul este chemat să se pronunțe asupra raportului dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitatea persoanei, interzicerea discriminării raportat la declarația reclamatului obiect al prezentei petiții. Analiza urmărește să stabilească dacă în acest caz s-a depășit limita libertății de exprimare și în consecință se impune o ingerință a statului prin aplicarea unei măsuri proporționale cu scopul urmărit.

5.8 Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, aceasta trebuie să fie **prevăzută de lege** (care la rândul ei trebuie să îndeplinească anumite calități: să fie previzibilă și accesibilă), să urmărească un scop legitim, să fie necesară într-o societate democratică și să fie proporțională cu scopul urmărit (Corneliu Bârsan, *Convenția europeană a drepturilor omului*, vol. I. Ed. C.H. Beck, București, 2005, p. 769-801). **Prima cerință** cea a **existenței unei prevederi legale** care să reglementeze ingerința statului în exercitarea dreptului libertății de exprimare este îndeplinită de art. 2 alin. (5) din O.G. 137/2000. Totuși, apreciem că acest text de lege trebuie coroborat cu art. 2 alin. (8) din O.G. 137/2000 potrivit căruia „prevederile ordonanței nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație”. Apreciam că **ambele texte normative sunt previzibile și accesibile**, deși protejează o valoare fundamentală într-o societate democratică și sunt noțiuni care au și un caracter abstract.

5.9 În nenumăratele decizii asupra libertății de exprimare, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că acest drept „acoperă nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență ori considerate inofensive, dar și acele care șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței, spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică. Principiile enumerate sunt cu atât mai importante atunci când în discuție este presa” (CEDO, *Lingens c. Austriei*, nr. 9815/82, hotărârea din 08.07.1986).

Potentului în conținutul textului dedus analizei Colegiului, este jignit în mod repetat, creându-se o atmosferă de intimidare ostilă, degradantă și intimidantă, fiind apostrofat de către partea reclamată în termeni batjocoritori limbajul fiind unul zeflemitor, „draghe Loțico și bozgor nenorocit”.

5.10 De reținut însă faptul că, Colegiului prin analiza sa nu dorește o constrângere a dreptului la exprimare a opiniei și informării publice, dar, limbajul folosit mai ales în situația unui gazetar, trebuie să nu fie unul de natură a incita la o propagandă naționalist-șovină, de a instiga la ură rasială sau națională și de a atinge demnitatea persoanei.

În consecință, Colegiul întrunit în ședința de deliberări a votat pentru constatarea faptei de discriminare potrivit art 2 alin 1 coroborat cu art 15, pentru conținutul articolului „Maghiarii nu sunt venetici în Transilvania, ci și-au pierdut țara!”, apărut în nr. 397 în ziarul Ștefan cel Mare, din data 1-15 mai 2011, și redactat de către domnul M. F. N. . Votul de constatare al actelor/faptelor de discriminare a întrunit cvorumul majorității Colegiului prezent, cu 6(șase) voturi pentru și 1(unul) împotriva Dragoș Tiberiu Niță (Membru Colegiul Director). Titularul dosarului supune la vot, sancțiunea contravențională cu avertisment, aceasta neîntrunind votul majorității. Ulterior se supune votului, măsura de sancționare contravențională a petentului în cuantum de 600 lei, decizia fiind luată cu 5 (cinci) voturi pentru și două împotriva.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea de voturi ale membrilor prezenți la ședință.

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele prezentate în petiție întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare conform art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 15 din Ordonanței de Guvern nr. 137/2000, modificată.

2. Sancționarea părții reclamate, cu amendă contravențională în cuantum de 600 lei, potrivit art. 26 alin. 1, din O.G. 137/2000 modificată.

3. Clasarea dosarului.

4. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.

5. O copie a hotărârii se va transmite părților.

a) T L loc. prin reprezentant
avocat domnul K E loc.

b) M F N loc.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

La Administrația Finanțelor Publice Sector 3, cu sediul în București, str. Lucrețiu Pătrășcanu, nr. 10, conform **Ordonanței nr. 2 din 12 iulie 2001 privind regimul juridic al contravențiilor**. Contravenientul este obligat să trimită dovada plății amenzii către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (cu specificarea numărului de dosar) în termen de 15 de zile din momentul în care constituie de drept titlu executoriu, conform art. 20 alin. 10 al **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare**, republicată și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ**.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință:

Csaba Asztalos Ferenc – Membru

Claudia Sorina Vlaș – Membru

Cristian Jura – Membru

Dragoș Tiberiu Niță – Membru

Ioana Pop – Membru

Istvan Haller – Membru

Vasile Alexandru Vasile – Membru

Notă: Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare**, republicată și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ**.